

11+

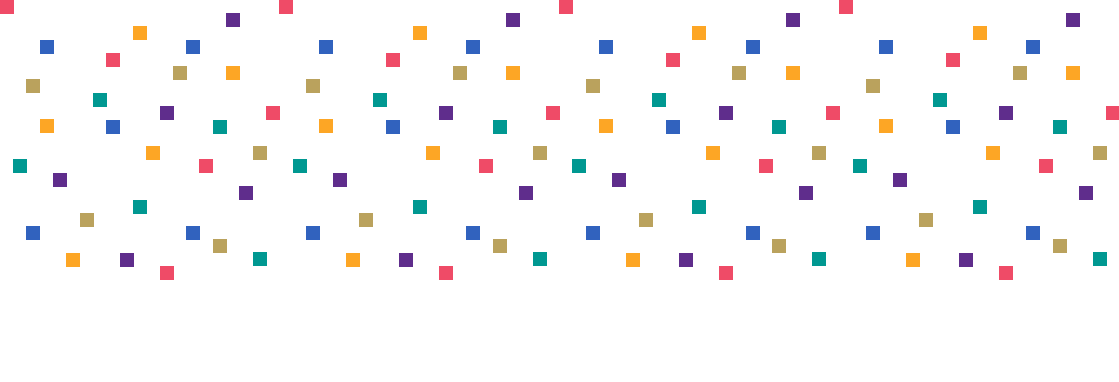
І СЛОВОМ, І ЗБРОЄЮ:  
БОРОТЬБА

**ЄВГЕНА**

**КОНОВАЛЬЦЯ**

СТОРІЯ

[www.storiya.info](http://www.storiya.info)



# І словом, і зброєю: боротьба Євгена Коновальця

Засновниця читацької онлайн-платформи «Сторія» **Олеся Божко**

Авторка **Тетяна Швидченко**

Головна редакторка **Юлія Журлакова**

Літературна редакторка, авторка рубрики «Читай і мову вивчай!»  
**Юлія Гарюнова**

Верстка **Анастасія Бишовець**

Дизайн **Віталій Войтуль**

Фото [ua.openlist.wiki](http://ua.openlist.wiki), [mega.nz](http://mega.nz), [gdb.rferl.org](http://gdb.rferl.org), [istpravda.com.ua](http://istpravda.com.ua),  
[uinp.gov.ua](http://uinp.gov.ua), [gdb.rferl.org](http://gdb.rferl.org), [static.ukrinform.com](http://static.ukrinform.com), [upload.wikimedia.org](http://upload.wikimedia.org)

**[www.storiya.info](http://www.storiya.info)**

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на веб-сайті [www.storiya.info](http://www.storiya.info), а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти) належать ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» та захищені авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» заборонено. © 2023 «Сторія».



**Women's Peace &  
Humanitarian Fund** 

A United Nations & Civil Society Partnership



**ПРОСТІР  
ЗНАНЬ**



**З**найомся: **Євген Коновалець** — полковник армії УНР, засновник і командир військової формації Січових стрільців, творець Української військової організації, голова Організації українських націоналістів, який боровся за незалежність України в 1917-1938 роках.



## Один випадок зі шкільного життя

Двері відчинилися, і до класу ввійшов учитель математики, суворий чоловік, якого учні, по правді, трохи боялися. — Сідайте, — привітавшись, сухо сказав він.

Усі одночасно опустилися на лавки. Окрім одного.

Учитель здивовано глянув на нього й знову наказав сісти. Однак хлопець продовжував стояти, і вчитель вигнав його з класу. Адже це був нечуваний непослух на той час (а це був 1907 рік!). Ситуація повторилася кілька разів.


Чому ж один із кращих учнів львівської гімназії так учинив?

Заінтригований учитель покликав його після уроку й запитав, що відбувається.

— Я прошу вас, пане професоре, щоб ви дозволили перескласти іспит нашому товаришу, аби він не лишався на другий рік.

— Не мішайсь, Євгене, до не своїх справ!

— Ні, пане професоре! — заперечив хлопець. — Я бачив, як сильно його сварили батьки за двійку. Ви маєте обов'язок вимагати від учня, щоб він знав матеріал, але не смієте спричиняти родинних трагедій. Тому я підготував мого товариша, він знає матеріал і я вимагаю від вас, пане професоре, щоб ви перепитали його й дали йому змогу перейти до сьомого класу!



Сміливість Євгена врятувала ситуацію — учитель дозволив його другу перескласти іспит, і той зміг перейти в наступний клас. Через кілька років так само рішуче Коновалець став на захист уже всього українського народу.



Євген Коновалець у четвертому класі Академічної гімназії. Львів, 1909 рік

## Учитися, аби захищати

Євген вступив на факультет права та політичних знань (сучасний юридичний) Львівського університету. Там він мав нагоду слухати лекції видатного історика **Михайла Грушевського** й багато дізнався про українських героїв та борців за волю.



«Українці мусять бути добрими учнями, мусять засвоїти собі знання якнайкраще, якнайосновніше, якнайбільше, щоб надолужити те, що нам пограбувала неволя».

Євген Коновалець



Євген Коновалець під час прогулянки Женевським озером.  
Фото 1930-х років

## До зброї!

У серпні 1914 року, під час Першої світової війни, Євгена призвали до австрійської армії. А на початку травня під час одного з боїв Коновалець потрапив у полон до російських військ. І тут йому не забракло мужності: він ризикнув і втік із полону.



«Навіть серед найбільш несприятливих обставин нам не треба закладати рук чи то попадати в зневіру».

Євген Коновалець



Євген Коновалець з батьком Михайлом. 1914-1915 роки

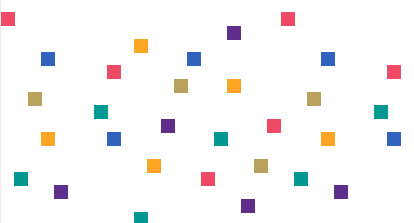
Буремний 1917 рік ознаменувався розпадом Російської імперії й початком Української революції. У Євгена Коновальця перехоплювало дух від новини про ці події. Він приїхав до Києва, де став волонтером та паралельно створив один із найсильніших підрозділів української армії — **Січові стрільці**.



«У вогні перетоплюється залізо у сталь, у боротьбі перетворюється народ у націю».

Євген Коновалець

Євген Коновалець — полковник Корпусу Січових стрільців. Київ, 1918 рік



Вояки штабу 11-ї дивізії Січових стрільців. Євген Коновалець сидить посередині.





Євген Коновалець із Січовими стрільцями. Шепетівка.  
1919 рік

Після поразки визвольних змагань у 1920 році, продовжив боротьбу за українську державність, створивши Українську військову організацію.

### 3 Україною в серці

У листопаді 1922 року Євген був змушений залишити рідну землю й виїхати в еміграцію. Та чи завадило йому це й надалі боротися за свободу України? Ні!

1929 року у Відні Євген Коновалець створив й очолив секретне товариство — **Організацію українських націоналістів (ОУН)**. Учасники організації робили все можливе, щоб звільнити свою країну від окупантів. Їх переслідували, але вони не здавалися.



Євгена Коновальця росіяни вважали великим ворогом і намагалися усунути. Та зробити це було не так просто. Тому вдалися до хитрощів. Кажуть, план складав сам очільник советського диктаторського режиму Сталін.



Євген Коновалець посередині, 1930-ті роки

**СВОБОДА**  **СВОБОДА**  
**УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК** **UKRAINIAN DAILY**  
 POK XLVІ Ч. 122 Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 23-го травня 1938. No. 122. Jersey City, N. J., Saturday, May 23, 1938. VOL. XLVI.  
 ТРИ ЦЕНТИ В ЗЕРКАЛЬНИХ ВИПАДКАХ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАБІЖИМ ЗЕРКАЛЬНИМ ВИПАДКАМ  
 ТРИ ЦЕНТИ В ЗЕРКАЛЬНИХ ВИПАДКАХ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАБІЖИМ ЗЕРКАЛЬНИМ ВИПАДКАМ  
 ТРИ ЦЕНТИ В ЗЕРКАЛЬНИХ ВИПАДКАХ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАБІЖИМ ЗЕРКАЛЬНИМ ВИПАДКАМ  
 ТРИ ЦЕНТИ В ЗЕРКАЛЬНИХ ВИПАДКАХ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАБІЖИМ ЗЕРКАЛЬНИМ ВИПАДКАМ  
 ТРИ ЦЕНТИ В ЗЕРКАЛЬНИХ ВИПАДКАХ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАБІЖИМ ЗЕРКАЛЬНИМ ВИПАДКАМ

**ЄВГЕН КОНОВАЛЕЦЬ**  
**УБИТИЙ СОВЕТЬСЬКИМ АГЕНТОМ**

**ВЕЛИЧЕЗНІ МОРСЬКІ МАНЕВРИ НА СХОДІ**  
 ВАШИНГТОН. — Департамент бойових морських флотів повідомив, що в 1939 році більше всіх американських флотів буде пересуватися в Тихого океану на Атлантичській в цілі переведення величезних морських маневрів. Ці маневри відбудуться на Карибському морі і південно Флориді. Після маневрів ці флоти прибудуть до Нью Йорку на параді, що відбудеться в зв'язку з відкриттям Св.

**СКІЛЬКИ БУДЕ НЕДОРОГО ЦЬОГО РОКУ?**  
 За статистичними обчисленнями, цього року в федеральній країні буде 1,500 мільйонів доларів більше повороту. Статистичні показники, що деталізує ці дані, в формі різних показників і державних довідок.

**ЖИВІТЬ ДІЯ СІТИ ПО...**

**ЩЕ ПРО ВБИВСТВО ПОДІЛЮЩОГО АГЕНТА В ЗО...**  
 ПОЛСЬКІ ЧАСОВИКИ повідомляють про зустріч між польським агентам в Софії та її поробами: Нечко в 17-го дня в 18-го числа після замасковані люди назвали як офіцерам Штегер в Душанбе. По зустріч в Софії, дозвілі і в місті Софії, Львівські наслідки.

**ЩЕ 7000 ПОДРОБНИХ НА СІМКАХ**  
 До Голландії в Австрії вернувся в Сибір Павла Рудольфа Куней, який є німецьким агентам. Він перебував у тюрмі дозвілі від 1916-го року. Рудольф уживався до роботи між маньчжурськими корольов Рудольф агентам, що ми Сибір і ще коду 7000 подорожників. Вони живуть у великій тюрмі.

**ТЕЛЕГРАМА ДО "СВОБОДИ" ПРО ВБИВСТВО Е. КОНОВАЛЬЦЯ**  
 РИМ. — Євген Коновалець убитий советськими агентами 24 травня у Роттердамі. — Євген Омельяніч, «НО ЙОРК ТАЙМС» ПРО ТУ САМУ СПРАВУ.  
 РОТТЕРДАМ. — Роттердамська газета, яка випускає сенсацийні доповіді, що є повідомлення, що в експлодації в Кунайсінга, під час якої зникли чужинські Новач, є замінані советськими тайні агентами. Ця газета

Перша шпальта газети "Свобода"

## Боротьба триває

Проте мрії та ідеї Євгена жили в серцях людей. ОУН очолив **Степан Бандера**, і боротьба за незалежність України продовжилася.

Сьогодні Євген Коновалець — визнаний герой української нації. Його приклад надихає мільйони українців у боротьбі за свої права й свободи. ●◆■◀◆

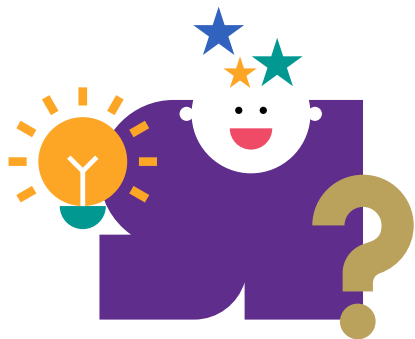


«У великій світовій драмі наших днів ми маємо до вибору: або бути творцями, або жертвами історії».

Євген  
Коновалець



Меморіальна дошка Євгену Коновальцю на вулиці Січових стрільців, 24 (Київ)



## НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ



Чи вразив тебе вчинок Євгена у гімназії?  
Чому?



Які організації заснував Євген Коновалець і яку роль вони відіграли в боротьбі за незалежність України?



Якби тобі випала нагода поговорити з Євгеном Коновальцем, що б ти запитав/запитала? А що б хотів/хотіла розповісти йому?



Уяви Євгена Коновальця у світі супергероїв. Які суперсили він мав би? Чому?



ЧИТАЙ  
І МОВУ ВИВЧАЙ!

## Іспит здають чи складають?

У цьому тексті ти дізнався/дізналася про насичений життєвий шлях Євгена Коновальця, про його активну позицію із самого дитинства. Чого вартий епізод про те, як він допоміг товаришу скласти іспити. А чи замислювався/замислювалася, як правильно сказати: **скласти іспит чи здати іспит?**



**Запам'ятай!** Коли ми говоримо про екзамени, варто вживати дієслово **“складати”**.

**Наприклад:** Марічка **склала іспит НМТ на високому рівні.**

Словосполучення **“здавати іспит”** — це лексична похибка, яке є результатом кальки з російської мови.

Поміркуй, чи є повними синонімами слова “іспит” й “екзамен”. Спробуй скласти власні приклади речень із конструкцією “складати іспит”.



A series of horizontal dotted lines for writing, contained within a light gray rounded rectangular frame with a scalloped left edge.



Тепер ти знаєш більше про лексику української мови і можеш впевнено складати іспити!



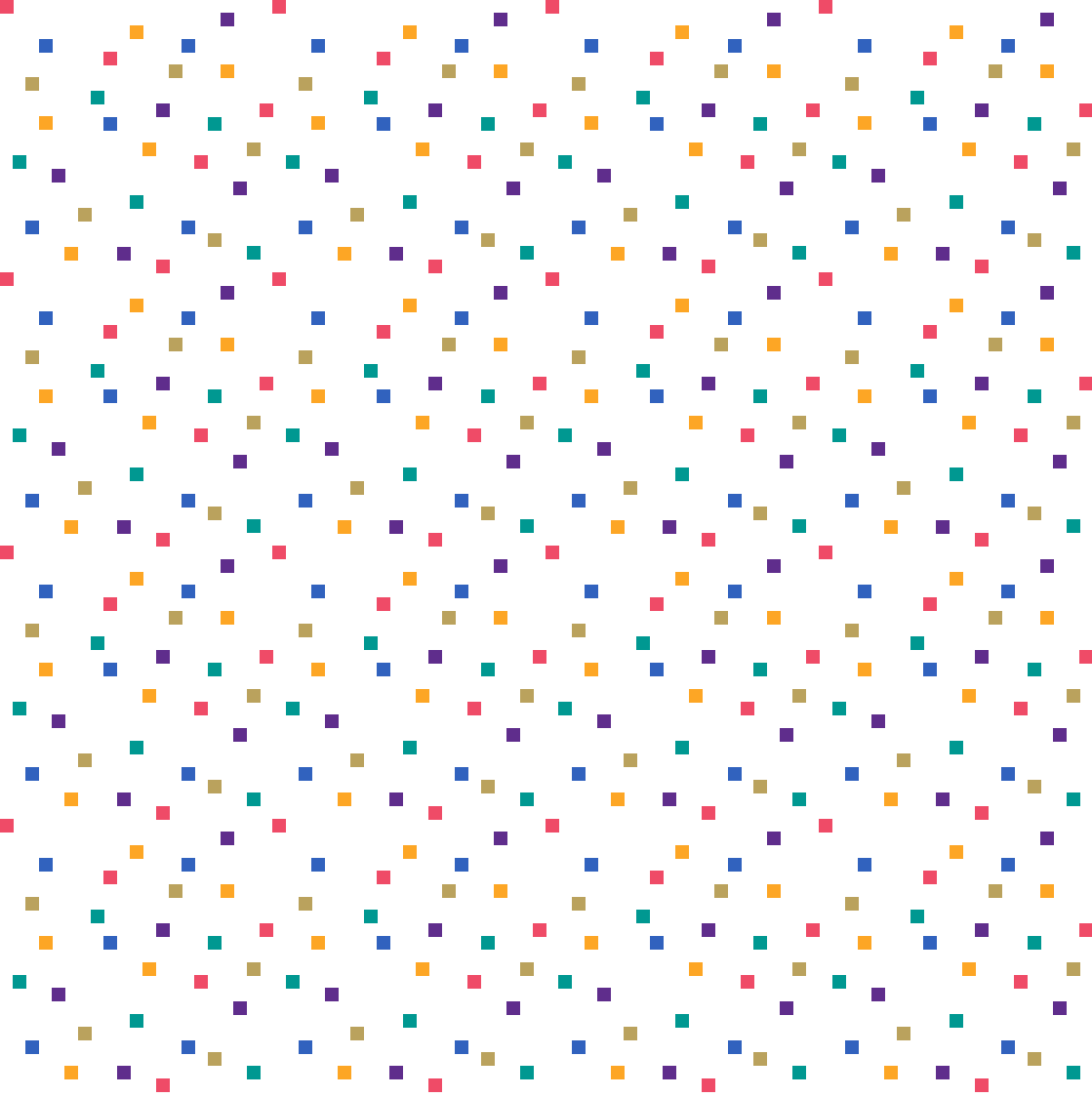
Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.



Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 18 lines.



[www.storiya.info](http://www.storiya.info)

© 2023 «Сторія»